

ЯКІСТЬ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ

Сучасні умови господарювання диктують нові правила щодо здійснення господарської діяльності підприємства. На новий рівень виходить необхідність оцінювання можливих ризиків, їх обґрунтування та врахування при прийнятті рішень. Оскільки саме обґрунтоване господарське рішення впливає ступенем своєї ефективності на економічний стан підприємства. Тому сучасне господарське рішення має бути ефективним, якісним та результативним за своєю суттю.

Високий рівень конкурентного середовища змушує кожного, хто приймає рішення, звертати увагу на якість та ефективність його прийняття. На думку С.В. Клименко, якість господарського рішення визначається сукупністю параметрів рішення, що задовольняє конкретного споживача (групу споживачів) та забезпечує реальність його реалізації, а ефективність господарського рішення – це ресурсна результативність як результат розробки, прийняття та реалізації рішення на підприємстві.

Розглянемо сукупність вимог, що дозволяють ухvatили якісне та ефективне господарське рішення:

- відповідність цілям господарської діяльності підприємства;
- обґрунтованість господарського рішення;
- обов'язкове визначення співвідношення між запланованим чи досягнутим економічним та соціальним ефектом з врахування витрат на розробку та реалізацію даного рішення;
- своєчасність та узгодженість господарських рішень;
- правомірність;
- конкретність/чіткість та простота господарського рішення;
- вірність оформлення;
- гнучкість;
- оригінальність і змістовність;
- економіко-соціальна доцільність рішення тощо.

Зауважимо, що серед необхідних складових якісного та ефективного господарського рішення також варто виокремити і професійний аналіз проблемної ситуації, вірне визначення цілей та завдань, підготовка альтернатив, вибір оптимального варіанта згідно зі встановленими критеріями.

Під час прийняття рішень, особа, що приймає рішення/група осіб/уповноважена особа стикається з рядом перешкод щодо прийняття ефективного рішення. Серед них: недооцінка важливості, складності й можливих наслідків проблеми, що має місце, зволікання прийняття рішення; велика кількість поточних проблем; брак бажання чи наполегливості; слабка система звітності; неповна чи помилкова інформація; брак довіри; некомпетентність задіяного персоналу чи його надлишок у процесі прийняття рішень; суб'єктивізм, слабкий контроль; низька корпоративна культура; недостатня мотивація персоналу; слабкий стан здоров'я працівників; збереження соціальних проблем і проблем відтворення значної частини трудових ресурсів; обмежені ресурсні можливості суб'єктів підприємницької діяльності тощо.

Тому необхідним є створення відповідних умов прийняття ефективного рішення, які дозволять: правильно визначити суть проблеми та «відсіяти» неякісні рішення; врахувати особисті упередження; гуманізувати господарські рішення; вживати профілактичні заходи; прийняти будь-які наслідки рішення; забезпечити динамічність та дисциплінованість персоналу; розробляти «запасні» варіанти дій; врахувати імовірність змін; забезпечити послідовне й наполегливе виконання рішень.

Таким чином, підсумуємо та сформулюємо основні напрями підвищення якості та ефективності господарських рішень на підприємствах: підвищення якості розробки й прийняття рішень, розвиток системи управління (а саме корпоративного управління), модернізація внутрішньої системи комунікацій, створення і розвиток корпоративної культури, розробка ефективної системи контролю, вирішення проблем відтворення персоналу. Крім цього, варто приділити увагу формуванню та розвитку ділової, виробничої та інноваційної інфраструктури.